

Віталій Шуміло

Рецензія

**ЧЕРНЕНКО О. Є. ПАМ'ЯТКИ МОНУМЕНТАЛЬНОЇ АРХІТЕКТУРИ ПІВНІЧНОГО
ЛІВОБЕРЕЖЖЯ УКРАЇНИ XI–XIII СТ. ЧЕРНІГІВ: SCRIPTORIUM, 2019. 226 С., ІЛ.**

DOI: 10.5281/zenodo.4120952

© В. Шуміло, 2020. CC BY 4.0

Навесні 2020 р. у чернігівському видавництві SCRIPTORIUM вийшла книга-каталог кандидата історичних наук, знаного чернігівського археолога Олени Черненко «Пам'ятки монументальної архітектури північного Лівобережжя України XI–XIII ст.». Редактором та упорядником книги став Олег Ярошенко. Каталог є результатом багаторічних археологічних досліджень авторки, досвідом упорядкування пам'яток, створених за часів існування Чернігово-Сіверського князівства, та їх особливостей. Описані пам'ятки, за висловом дослідниці, є «символом спадкоємності тисячолітньої традиції та основою формування в регіоні особливого культурного середовища».

Каталог складається з докладних описів вісімнадцяти археологічних пам'яток північного Лівобережжя України, зокрема чернігівських Благовіщенської церкви, Борисоглібського собору, воріт «Князівського двору», воріт перед Спасо-Преображенським собором, «Михайлівської» церкви, Спасо-Преображенського собору, терему однокамерного, терему під Борисоглібським собором, церкви на «Верхньому замку», церкви-усипальниці, Іллінської церкви, П'ятницької церкви, церкви по вулиці Сіверянській, а також Спасо-Преображенського собору в Новгороді-Сіверському, церкви Святого Михайла (Юрієва Божниця, Старгородська божниця) міста Остер та церкви на Дитинці міста Путівль.

Опис кожної пам'ятки містить її охоронний номер, докладний опис із зазначенням розмірів, імена першовідкривателів, головних дослідників та їхніх найважливіших тез щодо пам'ятки, зокрема, до її датування. До описів додаються переліки архівних джерел та літератури. Зібрання цих відомостей в одному каталозі здійснено вперше, що є, безсумнівно, важливою віхою в розвитку чернігівської та – взагалі – української археології. Лаконічність та точність викладу демонструють академічний рівень книги-каталогу та роблять її незамінною для дослідників українських археологічних пам'яток.

Каталог містить багатий ілюстративний матеріал: креслення пам'яток, кольорові світлини їхнього зовнішнього вигляду та внутрішнього обладнання, мозаїчних підлог, плінфи, ліпних прикрас, листів покрівлі, реконструкції деяких будівель, прориси знаків на плінфі та деяких фрескових та вітражних зображень. Ілюстративний матеріал становить більше половини каталогу та є дуже цінним надбанням авторки.

Каталог призначений для науковців: істориків, археологів, культурологів – усіх, хто цікавиться минулим України. Він стане в нагоді молодим науковцям під час вивчення давнини нашого краю та країни, екскурсоводам – для здобуття найточнішої інформації про пам'ятки та пов'язані з ними наукові гіпотези. Книга буде цікавою всім читачам, хто цікавиться історією.

Вихід у світ каталогу О. Є. Черненко є визначною подією в житті чернігівської історичної науки. Щиро вітаємо авторку та упорядника з гідним плодом їхньої праці та бажаємо подальших успіхів у науковій роботі.

Цитування за ДСТУ 8302:2015

Шуміло В. Рецензія : Черненко О. Є. Пам'ятки монументальної архітектури Північного Лівобережжя України XI–XIII ст. Чернігів: SCRIPTORIUM, 2019. 226 с., іл. Сіверянський літопис. 2020. №5. С. 150–151. DOI: 10.5281/zenodo.4120952.

Цитування за стандартом APA

Shumilo, V. (2020). Retsenziia : Chernenko O. Ye. Pamiatky monumentalnoi arkhitektury Pivnichnoho Livoberezhzhia Ukrainy XI–XIII st. Chernihiv: SCRIPTORIUM, 2019. 226 s., il. [Recension : Chernenko, O. (2019). Monuments of monumetal architecture of the Northern Left Bank of Ukraine of the XI–XIII centuries. Chernihiv, Ukraine: SCRIPTORIUM]. *Siverianskyi litopys – Siverian chronicle*, 5, 150–151. DOI: 10.5281/zenodo.4120952.

